

בש"פ 1446/17 - מונטר טחן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 1446/17

כבוד השופט ח' מלצר
מונטר טחן

לפני:
העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית
המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ר' פרידמן-
פלדמן) ב-מ"ת 47711-03-15 מתאריך 08.02.2017

עו"ד אלעד פרסקי

בשם העורר:

עו"ד יורם הירשברג

בשם המשיבה:

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן) ב-מ"ת 47711-03-15, במסגרתה נדחתה בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד לתום ההליכים.

אביא להלן את הנתונים הדרושים להכרעה בערר.

רקע

2. בתאריך 23.03.2015 הוגש כנגד העורר (הנאשם 6 בכתב האישום) ו-35 נאשמים נוספים, בהם חברות בע"מ, כתב אישום רחב היקף לבית המשפט המחוזי הנכבד (ת"פ 47762-03-15).

עמוד 1

3. עובדות כתב האישום, מושא הערר, פורטו בהרחבה בהחלטות קודמות, וכאן אציג רק את תמצית הדברים (ראו: בש"פ 8389/15 אבו כאטר נ' מדינת ישראל (27.12.2015); בש"פ 8520/15 מדינת ישראל נ' בשיתי (14.01.2016)).

לפי הנטען בכתב האישום, במועד שאיננו ידוע במדויק למשיבה, לכל הפחות מפרוואר 2011 ועד לפרוואר 2015, או סמוך לכך – הנאשם 1 (להלן: אוסאמה), יחד עם נאשמים 2-5, העורר, שלום כהן (להלן: שלום), מוחמד אלמהדי בשיתי (להלן: מהדי), אנדרו בשיתי (להלן: אנדרו) ו-עאמר אבו רמילה (להלן: אבו רמילה) (להלן יחד: הקבוצה) קשרו קשר לביצועה של תכנית עבריינית (להלן: התוכנית), במסגרתה חברי הקבוצה בראשותו של אוסאמה, ביצעו עבירות כלכליות שונות, בהיקף של מאות מיליוני שקלים. לצורך מימושה של התוכנית, כך נטען, הקבוצה קשרה קשר יחד עם נאשמות 7-36 (חברות בע"מ) ואחרים למכור חשבוניות פיקטיביות, וזאת במטרה שרוכשי החשבוניות יוכלו להגדיל באמצעותן את הוצאותיהם בדיווחים התקופתיים לרשויות מע"מ.

4. בכתב האישום נטען כי הקבוצה הפיצה תמורת תשלום עמלות – אלפי חשבוניות פיקטיביות, בסכום כולל של למעלה מ-396 מיליון ש"ח, כאשר סכום המע"מ בגין עמד על סך של למעלה מ-59 מיליון ש"ח. לפי הנטען הקבוצה הפעילה באופן שיטתי ומתוכנן עשרות חברות קש על שמן הוצאו אלפי מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס. בכתב האישום נטען כי בתוך הקבוצה התקיימה חלוקת תפקידים ברורה ומוגדרת, לפיה: אוסאמה היה הרוח החיה בקבוצה, והוא ניהל והתווה את פעילותה, ונאשם 4 ו-אנדרו פיקחו על פעילות הקבוצה, וביצעו רישום של פעילותה. הקבוצה, כך נטען, פעלה, על פי רוב, בצוותים, כאשר כל צוות כלל: "ראש צוות", איש שטח ונהג. לפי הנטען: נאשמים 4-5, העורר, מהדי, אנדרו ו-אבו רמילה, פעלו כראשי צוותים בקבוצה והם היו המוציאים לפועל של הפעילות העבריינית. לפי הנטען, פואד עאמס (להלן: פואד), שימש כנהג הצוות בראשו עמד העורר.

בכתב האישום נטען עוד כי העורר, וארבע חברות בע"מ: נאשמת 7 (להלן: מאסטר קט), נאשמת 14 (להלן: סקאיה); נאשמת 16 (להלן: בינו-שר); ונאשמת 19 (להלן: מרואן) – הוציאו 2,179 חשבוניות פיקטיביות בנסיבות מחמירות, וזאת לפי הפירוט הבא: 1,698 חשבוניות פיקטיביות על שם מאסטר קט; 181 חשבוניות פיקטיביות על שם סקאיה; 185 חשבוניות פיקטיביות על שם בינו-שר; ו-115 חשבוניות פיקטיביות על שם מרואן (ראו: עמ' 19-20, 23 לכתב האישום).

5. בכתב האישום יוחסו לעורר העבירות הבאות: קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין; רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין; עבירות שונות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; עבירות שונות לפי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961; ועבירות שונות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

6. למען שלמות התמונה אציין עוד כי חלק מהמעורבים בפרשה הורשעו במסגרת הסדרי טיעון בכתבי אישום מתוקנים, כאשר הרלבנטיים לענייננו הם אלו:

(א) בתאריך 22.03.2015 המשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום כנגד אבו רמילה ו-מהדי (ראו: ת"פ 45183-03-15 (להלן: כתב האישום המקורי הנפרד). בהמשך, בתאריך 27.10.2016, אבו רמילה ובתאריך 22.01.2017 מהדי הורשעו, על פי הודאתם, בכתבי אישום מתוקנים במסגרת הסדרי טיעון (להלן יחד: כתבי האישום

המתוקנים הנפרדים). במסגרת גזרי הדין - הושת על מהדי, בין היתר, עונש של 5.5 שנות מאסר, ועל אבו רמילה הושת, בין היתר, עונש של 5 שנות מאסר.

(ב) בתאריך 23.03.2015 המשיבה הגישה כתב אישום כנגד אנדרו ו-שלום לבית המשפט המחוזי בתל אביב. אנדרו ו-שלום הגיעו להסדרי טיעון, ובתאריך 02.06.2016 אנדרו הורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, והושת עליו, בין השאר, עונש של כ-7 שנות מאסר. בתאריך 20.06.2016 שלום הורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, והושת עליו עונש של 6 שנות מאסר (ראו: ת"פ 47872-03-15).

הליכי המעצר השייכים לעניין

7. בד בבד עם הגשת כתב האישום כנגד העורר - המשיבה הגישה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בתאריך 23.06.2015, במסגרת דיון בבקשת המעצר, העורר לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה, ועל קיומה של עילת מעצר בעניינו, ומשכך הדיון התמקד בשאלת שחרורו לחלופה. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי הנכבד, הוגש בעניינו של העורר תסקיר שירות המבחן, אשר התרשם כי מהעורר קיים סיכון בינוני-גבוה להישנות עבירות, והעריך, לאחר התרשמות מהמפקחים שהעורר הציע - כי אין מקום להמליץ על שחרורו של העורר לחלופה.

8. בתאריך 14.07.2015 בית המשפט המחוזי הנכבד הכריע בבקשת המעצר. במסגרת זו נקבע כי נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן, המסוכנות הנשקפת מהעורר, ובשים לב לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, אופיין, תחכומן, והיקפן הנטען - אין אפשרות ליתן בעורר אמון כי הוא יעמוד בתנאי שחרורו, לא ישוב לבצע עבירות, ולא ישבש הליכי משפט. נוכח האמור, בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

9. העורר הגיש בהמשך בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט המחוזי הנכבד, הנזכרת בפיסקה 8 שלעיל, ובגידרה הוא ביקש להציע חלופת מעצר אחרת. בתאריך 20.03.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את בקשת העורר, וזאת לאחר שמיעת המפקחים המוצעים על ידי העורר, בקובעו כי החלופה המוצעת - איננה מתאימה, וכי אין די בה כדי למנוע מהעורר את האפשרות לבצע עבירות נוספות.

10. העורר הגיש ערר על ההחלטה לדחות את בקשתו לעיון חוזר, ובתאריך 12.04.2016 חברי, השופט מ' מזוז, דחה את הערר בקובעו, כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד:

"קשה להפריז בחומרתן של העבירות המיוחסות לעורר יחד עם שותפיו לתכנית העבריינית. המדובר בעבירות מרמה והונאה בהיקפים עצומים של מאות מיליוני שקלים. העורר נעצר בשל עילות של מסוכנות כלכלית לביטחון הציבור ורכושו, חשש לשיבוש הליכי משפט, חשש להשפעה על עדים וחשש להתחמקות מהליכים. בתסקיר שירות המבחן בעניינו גם הוערך כי הסיכון להישנות עבירות מצדו הוא בינוני-גבוה... לא מצאתי כי נפלה כל שגגה בהחלטת בית משפט קמא המצדיקה התערבותי" (ראו: בש"פ 2768/16, בפיסקאות 10-11).

11. בתאריך 21.09.2016 העורר הגיש לבית המשפט המחוזי הנכבד בקשה נוספת לעיון חוזר, ובה טען, בין היתר,

כי קמה עילה לעיון מחדש בהחלטת מעצרו נוכח חלוף הזמן, המפיק, לשיטתו, את החשש למסוכנותו, והצפי למשפט ארוך. העורר חזר וטען במסגרת זו כי הוא איננו חולק על קיומן של ראיות לכאורה, אך טען כי חלקו בפועל בפרשה הינו שולי, בהשוואה להגדרתו כ"ראש צוות" בכתב האישום. כך גם עולה, לשיטתו, מהעדויות שנשמעו עד שלב זה בתיק העיקרי. נוכח טענות אלה – העורר ביקש לשחררו ל"מעצר בית" בפיקוחם של המשמורנים שהוצעו על ידו.

12. בתאריך 30.11.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הבקשה לעיון חוזר, בקובעו, בין היתר, כי לא חל שינוי ביחס לנושאים הבאים: המסוכנות הנשקפת מהעורר, חלקו הלכאורי של העורר בפרשה, החשש לביצוע עבירות נוספות אם ישוחרר מהמעצר, והחשש לשיבוש הליכי משפט והימלטות מאימת הדין. עוד נקבע כי אמנם מאז תחילת מעצרו של העורר חלף זמן ממושך, ואולם התמשכות ההליכים איננה נובעת מאופן ניהול התיק, אשר מתנהל בקצב מהיר, אלא מהיקפו של התיק, וריבוי העדים והנאשמים בו. לבסוף נקבע כי חרף תקופת המעצר הארוכה – אין בשלב זה אפשרות להגשים את מטרות המעצר בחלופה.

13. העורר הגיש ערר על ההחלטה לדחות את בקשתו לעיון חוזר. בתאריך 14.12.2016 חברי, השופט ע' פוגלמן, קבע בהסכמת הצדדים, כי הדיון בערר יוחזר לבית המשפט המחוזי הנכבד לצורך דיון בטענה לכרסום בראיות לכאורה:

"הואיל ובית המשפט המחוזי לא נדרש לטענת הכרסום בראיות בהחלטתו, מוסכם כי הדיון יוחזר לבית המשפט המחוזי שיידרש לטענה לגופה וייתן החלטתו המנומקת. למותר לציין כי אין באמור משום נקיטת עמדה לגופה של הבקשה וטענות הצדדים בהתייחס לכל החלטה שתינתן שמורות להם..." (ראו: בש"פ 9531/16).

14. ביני לביני, מעצרו של העורר הוארך מעת לעת מעבר לתשעה חודשים (ראו: בש"פ 8523/15 מתאריך 14.01.2016; בש"פ 2162/16 מתאריך 23.03.2016; בש"פ 4525/16 מתאריך 22.6.2016; בש"פ 6703/16 מתאריך 11.09.2016). בתאריך 19.12.2016, במסגרת בקשה חמישית להארכת מעצרו של העורר, חברי, השופט ע' פוגלמן, קיבל את הבקשה בחלקה, כך שמעצרו של העורר הוארך ב-60 ימים נוספים, או עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי הנכבד לאחר הגשת תסקירים, לפי המוקדם, בקובעו, בין היתר, כדלקמן:

"נקודת המוצא להכרעה בבקשה זו היא ההחלטה בבש"פ 6703/16... בהחלטה זו נקבע כי באיזון שבין הטעמים להארכת מעצר... הכף נוטה להארכת מעצר. יחד עם זאת... אף שמשפטם של המשיבים התקדם והוא מתנהל כעת בקצב משביע רצון, נראה כי צפויה עוד דרך לא קצרה עד שיגיע לסיומו... חלקם היחסי של השלושה (נאשמים 4-5, והעורר - ח"מ) בעבירות נושא כתב האישום הוא במדרג נמוך מזה של אוסאמה ובלאל (נאשמים 1, ו-3 - ח"מ)... על רקע זה, ובהינתן חלוף הזמן, סבורני כי אפשר שבשלה השעה לבחון את האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני... על בית המשפט המחוזי לבחון אם בדרך זו, בהינתן הזמן שחלף, ניתן לנטרל את המסוכנות הנשקפת ממשיבים אלה (נאשמים 4-5, והעורר - ח"מ), כמו גם את החשש לשיבוש מהלכי משפט ואת החשש מפני הימלטות מהדין" (ראו: בש"פ 9516/16, פסקאות 12-13 להחלטה; ההדגשה במקור - ח"מ).

החלטת בית המשפט המחוזי הנכבד, מושא הערר

15. בתאריך 11.01.2017 שירות המבחן הגיש תסקיר מעצר משלים בעניינו של העורר, ובמסגרתו הוא העריך כי יש במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בהשגחת מפקחים, כדי לצמצם את הסיכון הנשקף מהעורר בטווח הקרוב, וכי המקום

המוצע, בבית אחותו ובפיקוח שלושה מפקחים, מהווה "מעטפת פיקוחית מותאמת יותר בין היתר נוכח הרחקתו מבית המשפחה" (ראו: עמ' 3 לתסקיר המשלים).

16. בתאריך 25.01.2017, וכאשר ברקע ההחלטות שניתנו ב-בש"פ 9531/16, ו-בש"פ 9516/16 הנ"ל - התקיים דיון בבקשת העורר לעיון חוזר. במסגרת הדיון, העורר טען, בין היתר, כי המשיבה ייחסה את הוצאת חשבוניות מאסטר קט, במקביל, זו הפעם בכתב האישום המקורי הנפרד - ל-אבו רמילה (העורר טען מסגרת השלמת הטיעון בערר, שהוא התכוון, למעשה, ל-מהדי). העורר הוסיף וטען כי תפקידו בקבוצה איננו כה בכיר כפי שמצטייר מכתב האישום, וכי חלקו היה כחלקו של פואד, ששימש, לפי הנטען, כנהג הצוות. בסיכום הדברים - העורר ביקש לשחררו ממעצר, ולחילופין, להורות על השמתו במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

17. בתאריך 08.02.2017 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הבקשה לעיון חוזר מטעמו של העורר (ונאשמים 4 ו-5). בית המשפט המחוזי הנכבד עמד בהחלטתו על כך שהעורר לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה, כך שהשאלה היא אם מהראיות שנשמעו עד עתה בתיק העיקרי עולה כי חלקו של העורר קטן מזה המיוחס לו בכתב האישום. לגופם של דברים, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי בשלב זה לא הוכח כרסום בראיות לכאורה, וכי גם בשלב זה אין בעדויות שנשמעו בהליך העיקרי כדי להסיק שחלקו של פואד היה כחלקו של העורר בפרשה. בית המשפט המחוזי הנכבד דחה גם את הטענה לסתירה עובדתית בין כתבי האישום השונים לעניין חשבוניות מאסטר קט.

18. בשלב זה בית המשפט המחוזי הנכבד עמד על התסקיר המשלים בעניינו של העורר. שירות המבחן התרשם כי העורר מפגין חוסר כנות, שנועד לקדם את בקשתו להשתחרר ממעצר, ולפיכך לא חלה הפחתה בסיכון הנשקף מהעורר, מעבר להרתעה שנוצרה נוכח מעצרו הממושך. בצד זאת, שירות המבחן העריך כי מעצר באיזוק אלקטרוני, לצד משמורים מתאימים, יוכל לצמצם את הסיכון מהעורר, וכך המליץ.

19. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי הפער בין התרשמותו של שירות המבחן מהעורר לבין האמור בסייפא לתסקיר איננו ברור (ראו: פסקה 24 להחלטה). בית המשפט המחוזי הנכבד פסק כי קיים חשש ממשי כי העורר ישוב לביצוע עבירות כלכליות, וכי אין במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני כדי למנוע חשש זה. עוד נקבע כי אין די בחלופה שתתאים לטווח הקרוב בלבד. נוכח האמור, בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הבקשה, בקובעו בהחלטתו כדלקמן:

"... מסוכנותם של המשיבים (העורר, והנאשמים 4, ו-5 - ח"מ) לא פחתה באופן ממשי. העבירות אותן לכאורה ביצעו בעבר, יכולות להתבצע גם ממקום מעצר בית וגם תחת איזוק אלקטרוני, כך שאיזוק כשלעצמו לא יוכל לאיין את מסוכנותם... לא ניתן לתת בהם אמון כי לא ישובו לעבור עבירות ולא ישבשו הליכי משפט... מדובר בהצעה לשחרור של מספר נאשמים, אשר קשרו בעבר קשר לביצוע עבירות, ועם שחרורם ספק אם ניתן יהיה למנוע מהם לחדש את הקשר לביצוע עבירות" (ראו: פסקה 25 להחלטה).

מכאן הערר שבפני.

טענות העורר

20. לטענת העורר קיים מצג עובדתי סותר בין כתב האישום שהוגש נגדו, ובין כתב האישום המקורי הנפרד שהוגש נגד אבו רמילה ו-מהדי. במסגרת זו, העורר טוען כי הוצאת 1,698 חשבוניות מאסטר קט, שיוחסה לו בכתב האישום - יוחסה בידי המשיבה, במקביל, גם לאבו רמילה בכתב האישום המקורי הנפרד, וזאת, לשיטתו, מעבר לאישומים שיוחסו להם, איש לפי חלקו, בשל מעמדם הנטען כ"ראשי צוותים" בקבוצה (העורר הסביר כאמור בהשלמת הטיעון מטעמו כי למעשה התכוון ל-מהדי ולא לאבו רמילה).

העורר טוען עוד כי חל בעניינו כרסום בראיות לכאורה, וכי המצב הראייתי הלכאורי הקיים כנגדו איננו מצדיק, בשלב זה, את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח. לשיטת העורר, הראיות שנשמעו עד כה בהליך העיקרי מלמדות, לגירסתו, כי הוא לא עסק במכירת חשבוניות מאסטר קט, והוא מפנה בהקשר זה בהרחבה לחלקים מעדויותיהם של עדים שונים, התומכות, לשיטתו, בטענתו. העורר מוסיף וטוען כי חלקו בפועל בתוכנית - רחוק מהנטען בכתב האישום, וממילא, לשיטתו, לא נשקפת ממנו מסוכנות בעוצמה המצדיקה את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח.

21. לחילופין, העורר טוען כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו, ולהורות לשחררו לחלופת מעצר, או למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. בא-כוח העורר מוסיף ומדגיש בהקשר זה, בין השאר, את היעדרו של עבר פלילי, את הודאתו של העורר בחקירה במעורבות בפרשה, את הצפי להתמשכות ההליכים, ואת תקופת מעצרו של העורר עד הנה, ביחס לחומרת העונש הצפוי לו, לשיטתו, ככל שיורשע במשפטו.

הדיון בערר

22. בתאריך 19.02.2017 התקיים בפני דיון בערר. במהלך הדיון העורר חזר על טענותיו לעניין הכרסום בראיות לכאורה, נוכח הנטען בכתב האישום המקורי הנפרד לעניין חשבוניות מאסטר קט, והעדויות שנשמעו עד כה בתיק העיקרי, וביקש להורות על שחרורו לחלופה.

23. המשיבה טענה, מנגד, כי דין הערר להידחות. לטענת המשיבה, אין מקום, בנסיבות, לערוך בבית משפט זה דיון בטענה לכרסום בראיות לכאורה, לאחר שהעורר הסכים כבר לקיומן בבית המשפט המחוזי הנכבד. המשיבה הוסיפה וטענה כי כתב האישום המקורי הנפרד תוקן במסגרת הסדר טיעון, כך שכיום אין סתירה בין כתב האישום המתוקן הנפרד לבין המיוחס לעורר בכתב האישום. לאחר מכן, המשיבה עמדה על עיקרי התשתית הראייתית לכאורה הקיימת בעניינו של העורר, וטענה כי לא חל כרסום בראיות לכאורה בעניינו.

24. בסיום הדיון - נעניתי לבקשת בא-כוח המשיבה, בגלל היקפו העצום של החומר בתיק - להגיש השלמת טיעון תוך 7 ימים, והוריתי כי העורר יוכל להגיב להשלמת טיעון זו בתוך 7 ימים נוספים. עוד קבעתי כי עד ובכפוף להחלטה אחרת - העורר יישאר במעצר.

25. בתאריך 26.02.2017 המשיבה הגישה השלמת טיעון מטעמה, ובגדרה היא טענה, בין היתר, כי הכפילות הלכאורית בין כתב האישום המקורי הנפרד, שהוגש נגד אבו רמילה ו-מהדי - מבוססת על טעות סופר, כאשר כוונת המשיבה היתה כי אבו רמילה ביצע יחד עם העורר את העבירות, מושא חשבוניות מאסטר קט. המשיבה הוסיפה וטענה כי עיון במלוא כתב האישום המקורי הנפרד מלמד כי אכן לא היתה בכוונתה לייחס את חשבוניות מאסטר קט לאבו

רמילה, או מהדי באופן פרטני.

26. המשיבה הוסיפה וטענה כי מלבד הפצת החשבוניות הפיקטיביות, מושא מאסטר קט, בינו-שר, סקאיה, ו-מרואן - כתב האישום מייחס לעורר עבירות של קשירת קשר לפשע, קבלת דבר במרמה, ועבירות של הלבנת הון, שדי בהן כדי לבסס את המסוכנות הנשקפת ממנו.

27. המשיבה סקרה עוד עדויות וראיות שונות, אשר מהן נובע, לשיטתה, כי לא חל כרסום ראיתי בראיות לכאורה, הנדרשות לביסוס העבירות המיוחסות לעורר, מושא חשבוניות מאסטר קט.

28. בתאריך 05.03.2017 העורר הגיש השלמת טיעון מטעמו, ובה טען כי טענות המשיבה לעניין טעות הסופר שנפלה בכתב האישום המקורי הנפרד לא הועלו על ידה בתיק העיקרי, שם, לדבריו, המשיבה טענה כי הכפילות הנטענת נובעת מקשירת הקשר שיוחסה לנאשמים בפרשה. העורר הוסיף וטען כי לא מדובר בטעות סופר, וזאת מאחר שבפרק הוראות החיקוק, מושא כתב האישום המקורי הנוסף - מהדי הואשם בביצוע 2,851 עבירות, הכוללות, לשיטתו, את 1,698 חשבוניות מאסטר קט שיוחסו לעורר.

העורר טען עוד, תוך סקירת עדויות וראיות שונות, כי הוא היה מצוי בתחתית ההיררכיה האירגונית בקבוצה, וביצע את תפקידו הנטען כראש צוות: כמעין "אחראי משמרת", אך, לגירסתו - הוא לא גייס לקוחות, ולא יזם כל עסקה בלתי חוקית.

29. ביני לביני, בתאריך 02.03.2017 - חברתי, השופטת ד' ברק-ארז, האריכה את מעצרו של העורר פעם שישית ב-90 ימים נוספים, החל מתאריך 09.02.2017, או עד למתן פסק דין בעניינו, לפי המוקדם מביניהם, והוסיפה כי החלטתה זו כפופה להחלטתו בערר שבכותרת (ראו: בש"פ 1071/17, פסקה 30).

דיון והכרעה

30. לאחר שעיינתי בהודעת הערר, שמעתי את טיעוני הצדדים, ועיינתי בהשלמות הטיעון מטעמם, ובחומר הרב שהוגש לי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר - להידחות.

אביא את נימוקיי לכך מיד בסמוך.

31. סעיף 52(א) לחוק המעצרים קובע כי עצור רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות, או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה. בפסיקתנו נקבע כי הליך של בקשה לעיון חוזר לא נועד לשמש מסלול לערעור מחדש על החלטת המעצר, וכי לצורך זה, כך נפסק, יש להצביע על "שינוי דרמטי", או "כרסום מהותי ומשמעותי" במערכת ראיות התביעה עד כדי הטיית הכף לזיכויו של הנאשם (ראו: בש"פ 2252/15 פלוני נ' מדינת ישראל (08.04.2015); בש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל (11.01.2017)).

סבורני כי העורר לא הרים את הנטל המוטל עליו בהקשר זה. עם זאת, נוכח העובדה שהמשפט בעיצומו, והיקפו של התיק - עצום ורב, לא אקבע כאן מסמרות, ואסתפק בבחינה לכאורית של הדברים בלבד.

32. בפתח הדברים אציין כי במסגרת הליכי המעצר - העורר הסכים, לרבות באמצעות בא-כוחו הנוכחי, לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו (ראו: פרוטוקול מתאריך 06.10.2016, עמ' 1). דיון כאן בטענת העורר לכרסום בראיות לכאורה, מקום בו בית המשפט המחוזי הנכבד לא הכריע מלכתחילה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה (נוכח הסכמתו של העורר להמצאותן) - מעורר חשש מפני "דילוג" דיוני. עם זאת, בנסיבות, וחרף כך שבית המשפט המחוזי הנכבד לא קבע ממצאים בקשר לראיות לכאורה (נוכח הסכמת העורר לקיומן כאמור), החלטתי לדון - משיקולי יעילות - גם בטענות העורר לכרסום בראיות לכאורה, וכך אעשה מיד בסמוך.

33. נקודת המוצא לעניינו הינה כי העורר מודה במעורבותו במעשים, מושאי כתב האישום, לכל הפחות בהיקף של סיוע, אם לא כמבצע בצוותא, הגם שהוא חולק על משקלם. בהקשר לכך, העורר השיב לכתב האישום כדלקמן:

"... מדובר על אדם שהיה מתלווה לנהג ולבעל החברה כאשר שלושתם מונחים על ידי המבצעים העיקריים, כך שלמעשה המעשים שלו מסתכמים בסיוע מבחינה מהותית. יכול להיות שהוא יכלל כמבצע בצוותא, אך אנו מדברים על המהות, על המשקל של המעשים, על אדם שלא יזם את העבירה, לא נהנה מפירות העבירה באופן ישיר ובכך הוא גם הודה. הוא לא הכחיש זה מה שעשה, שהיה מודע למה שהוא עושה" (ראו: עמ' 1038 לפרוטוקול; ההדגשה שלי - ח"מ).

על רקע האמור אעבור עתה לבחינת עיקרי טענותיו של העורר.

34. בכתב האישום שהוגש נגד העורר נטען כי: "בעשותם כאמור הנאשמים 6, 7, 14, 16, ו-19 (העורר, מאסטר קט, סקאיה, בינו-שר, ו-מרואן - ח"מ) הוציאו 2,179 חשבוניות פיקטיביות בנסיבות מחמירות" (ראו: עמ' 22 לכתב האישום), וזאת לפי החלוקה הנטענת הבאה: מאסטר קט - 1,698 חשבוניות, סקאיה - 181 חשבוניות, בינו-שר - 185 חשבוניות, ו-מרואן - 115 חשבוניות.

בצד זאת, בכתב האישום המקורי הנפרד, שהוגש, כזכור, נגד אבו רמילה ו-מהדי נאמר כדלקמן:

"בעשותו כאמור הנאשם 2 (מהדי - ח"מ) הוציא על שם מאסטר קט 1,698 חשבוניות פיקטיביות בנסיבות מחמירות ככוונה להונות את האוצר לסייע לאחרים להתחמק מתשלום מס שהם חייבים בו, בנסיבות מחמירות" (ראו: שם, בעמ' 22; סעיף 26).

עם זאת, לא מצאתי כי הכפילות הנטענת בכתבי האישום, לעניין חשבוניות מאסטר קט מקימה כרסום בראיות לכאורה, וזאת על יסוד השיקולים הבאים:

(א) כמפורט בפיסקה 6(א) שלעיל - אבו רמילה ו-מהדי הורשעו, על פי הודאתם, בכתבי אישום מתוקנים נפרדים מהם

נמחק הסעיף שייחס את הוצאת כל 1,698 חשבוניות מסטר קט ל-מהדי, וכעת אין סתירה בין התשתית העובדתית המיוחסת לעורר לבין העובדות בהן אבו רמילה ו-מהדי הודו. אציין גם כי כתב האישום מייחס לעורר, אבו רמילה ו-מהדי אחריות לחשבוניות מאסטר קט אף מכוח קשירת קשר במסגרת הקבוצה (ראו: סעיפים 1, 6.4 לכתב האישום בעניינו של העורר; עמ' 1 לכתב אישום המתוקן הנפרד בעניין מהדי; עמ' 3-4, 6 לכתב אישום המתוקן הנפרד בעניינו של אבו רמילה; ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (20.12.2000)).

(ב) עיון במלוא כתב האישום המקורי הנפרד מלמד, לכאורה, כי המשיבה אכן לא התכוונה לייחס לאבו רמילה, או מהדי באופן פרטני את הוצאת כל 1,698 חשבוניות מאסטר קט. ואכן, לפי הנטען בכתב האישום המקורי הנפרד, לרבות במקום בו נסכמו החשבוניות הפיקטיביות - אבו רמילה הואשם בהוצאת 1,271 חשבוניות פיקטיביות, ו-מהדי הואשם בהוצאת 1,153 חשבוניות פיקטיביות "בלבד" (ראו: עמ' 20-22 לכתב האישום המקורי הנפרד).

35. הטענה לכרסום בראיות לכאורה - סבורני כי העורר לא הצביע על כרסום מהותי בראיות לכאורה בעניינו. נוכח היקפו הרב של החומר - אסתפק כאן בדיון לכאורי בעיקרי הטענות, והכל מבלי שאקבע מסמרות בדברים:

(א) גולן כהן (שנטען כי היה בעליה הרשומים של מאסטר קט) העיד כי העורר היה: "אחראי על הקבוצה" (ראו: עמ' 121 לפרוטוקול), וכן מסר כי העורר: "היה יוצר קשר עם הלקוחות... הוא היה מוסר להם... את החשבוניות... מעביר להם כספים..." (שם, עמ' 122). עד זה העיד גם כי העורר היה אחראי בפועל על מאסטר קט, וכי העורר החזיק במסמכי מאסטר קט, לרבות בחשבוניות, וחומות (ראו: עמ' 459 לפרוטוקול).

(ב) דוד מזן (שנטען כי סקאיה, ו-סופר מג'יק נרשמו על שמו) מסר כי העורר: "היה מדבר עם אנשים שהיו מייצרים את העבודה" (ראו: עמ' 1202 לפרוטוקול), וכי העורר, בין היתר, חתם לעיתים על חשבוניות שונות (ראו: עמ' 1227 לפרוטוקול).

(ג) משה עוזרי (שנטען כי קיזז חשבוניות פיקטיביות), העיד כי העורר נכח בפגישות בהם סוכמו תשלומים בגין החשבוניות הנ"ל (ראו: עמ' 1705 לפרוטוקול).

(ד) אנדרו מסר במשטרה כי העורר: "היה מוכר חשבוניות ללקוחות" ועבד במאסטר קט (ראו: הודעה מתאריך 09.03.2015, עמ' 3), וכן הגדיר את העורר כ"ראש צוות" (שם, בעמ' 6; הודעה מתאריך 12.03.2015) (הודעותיו של אנדרו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, ראו: עמ' 2707 לפרוטוקול).

(ה) פואד העיד כי העורר היה "אחראי" עליו (עמ' 3289, ו-3461 לפרוטוקול), אך, מנגד, הסביר גם כי העורר: "היה עובד..." (עמ' 3461 לפרוטוקול), וכי העורר לא כתב בעצמו את החשבוניות (עמ' 3298 לפרוטוקול).

36. העורר מבקש להסתמך, בין היתר, על קטעים מעדותו של גולן כהן לפיהם הוא קיבל הוראות מאנדרו (ראו: עמ' 445 לפרוטוקול), ולא היה אחראי למלוא הפעילות בחשבוניות מאסטר קט (ראו: עמ' 444 לפרוטוקול), וכן על חלקים מעדויותיהם של דוד מזן, ו-פואד מהם עולה, לכאורה, כי מעמדו של העורר בקבוצה היה נמוך יחסית (ראו: עמ' 1224,

ו-2862 לפרוטוקול), וכן על אמירה של אנדרו לפיה הוא זה שפיקח על "ראשי הצוותים" (ראו: עמ' 2688 לפרוטוקול), ולעדויות נוספות מהן עולה, לכאורה, כי הם רכשו את חשבוניות מאסטר קט מאחר (ראו: עמ' 1035, ו-1250 לפרוטוקול). עם זאת, בשים לב לתמונה הראייתית בתיק, הרחוקה, מגיבוש סופי, לא מצאתי, לעת הזו, כי מתקיים כרסום מהותי בראיות לכאורה בעניינו של העורר, המטה את הכף לעבר שחרורו לחלופה. מקומן של השגות וטענות העורר, לרבות קביעת מעמדו המדויק של העורר בקבוצה, להתברר, איפוא, בתיק העיקרי.

37. העורר מואשם בעבירות כלכליות רחבות היקף, אשר נמשכו, לפי הנטען, בשיטתיות לאורך כארבע שנים, והכל, לכאורה, כחלק מהתארגנות עבריינית מתוחכמת. בפסיקתנו נקבע כי מסוכנות עשויה להתקיים אף בעבירות כלכליות, כאשר הן מבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של כמה עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מתוחכמים (ראו: בש"פ 6393/13 שפק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.11.2013)). מאפיינים אלו מתקיימים לכאורה בעניינו של העורר, אשר מואשם, בנוסף להפצת חשבוניות פיקטיביות, גם בעבירות של הלבנת הון וקבלת דבר במרמה. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי יש חשש ממשי כי העורר ישוב לעסוק בחשבוניות פיקטיביות בביתו, וכי אין במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, לעת הזו, כדי למנוע ביצוע עבירות, ואף לא למנוע חשש לשיבוש הליכי משפט (שכן חלק מעדי התביעה טרם העידו). העורר אמנם נעדר עבר פלילי, וחלף זמן משמעותי מאז הוא נעצר. עם זאת, שירות המבחן העריך כי: "לא מצאנו אינדיקציה להפחתה בסיכון במצבו מעבר להרתעה שנוצרה נוכח... מעצרו הממושך" (ראו: עמ' 2 לתסקיר).

38. בפסיקתנו נקבע כי מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני מאפשר לפקח על הפרה של תנאי שחרור, אך הוא אינו מאפשר למנוע את ההפרה, כאשר כדי למנוע הפרות של תנאי שחרור יש צורך, בין השאר, במפקחים שניתן לתת בהם אמון (ראו: בש"פ 2257/16 קריאף נ' מדינת ישראל (09.05.2016)). בעניינו, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי ספק אם המשמורים, שהוצעו על ידי העורר יוכלו לפקח עליו, מאחר שחלקם הם בני משפחה, שידעו על ביצוע העבירות המיוחסות לעורר, או התפרנסו בעבר, לכאורה, מכספי העבירות. לא מצאתי טעם טוב, לעת הזו, להתערב במסקנות אלו.

39. נוכח כל האמור לעיל – הערר נדחה. טענותיו של העורר לעניין חלופי הזמן והתקדמות ההליך ישובו ויבחנו בבוא העת בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, והכל מבלי להביע פה כל עמדה בעניין זה.

ניתנה היום, כ"ב בניסן התשע"ז (18.4.2017).

ש ו פ ט